

รศ.นพ.วาสนภ วชิรมน
หน่วยผิวหนังและเลเซอร์ ภาควิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

คันศีรษะ..

อาการกวนใจของหลายๆ คน

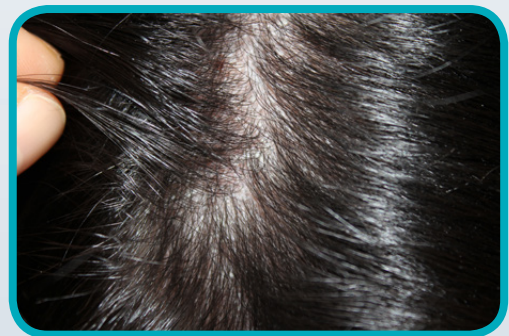
ภาวะหนังศีรษะคันเป็นภาวะที่พบได้บ่อย และอาจส่งผลกระทบต่อหลายประการ เช่น ภาวะผมร่วง และหนังศีรษะหนา เป็นต้น เชื่อว่าหลายท่านเคยมีลักษณะอาการนี้ อาจเป็นน้อยบ้างมากบ้าง หากเป็นมาก อาจนำไปสู่ภาวะเครียดหรือปัญหาในการเข้าสังคมได้

สาเหตุของอาการคันหนังศีรษะ

โรคที่เป็นสาเหตุของภาวะหนังศีรษะคันที่พบได้บ่อย ได้แก่ รังแค โรคผิวหนังอักเสบของต่อมไขมัน โรคสะเก็ดเงิน โรคกลากและผื่นแพ้สัมผัส เป็นต้น ซึ่งการตรวจหาสาเหตุภาวะหนังศีรษะคันเป็นขุยอาศัยอาการและลักษณะเฉพาะของแต่ละโรค

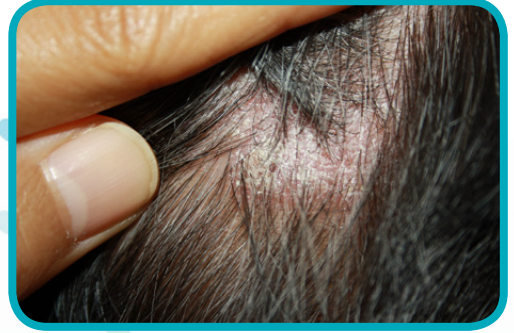
รังแคและโรคผิวหนังอักเสบของต่อมไขมัน

เป็นสาเหตุของภาวะหนังศีรษะเป็นขุยที่พบได้บ่อยที่สุด โดยเชื่อว่าภาวะทั้งสองนี้เป็นกลุ่มโรคเดียวกัน พบได้ทุกอายุ นอกจากพบที่หนังศีรษะแล้ว บางรายอาจเป็นที่ ใบหน้า หน้าอก และหลังได้ อาการจะพบขุยสีขาวเหลือง อาจพบรอยแดงของหนังศีรษะได้ ส่วนกลไกการเกิดรังแคและโรคผิวหนังอักเสบของต่อมไขมันนั้น เชื่อว่าเกิดจากความผิดปกติขององค์ประกอบของไขมันที่ผิวหนัง และการสะสมของเชื้อบางชนิด อาจมีปัจจัยกระตุ้นผื่นให้กำเริบ เช่น ความเครียด การพักผ่อนน้อย สภาวะอากาศแห้งและเย็น เป็นต้น

สะเก็ดเงิน

เป็นโรคผิวหนังอักเสบเรื้อรังชนิดหนึ่ง ผื่นจะมีลักษณะนูนแดง ขอบเขตชัด มีขุยสีขาวเงิน พบได้ทั้งบริเวณร่างกายและหนังศีรษะ ร่วมกับอาจพบความผิดปกติของเล็บและข้อร่วมด้วยหนังศีรษะ เรามักพบโรคสะเก็ดเงินที่ตำแหน่งบนหนังศีรษะได้บ่อยมากถึงร้อยละ 80 ของผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน โดยบางรายมีเพียงเฉพาะผื่นในบริเวณหนังศีรษะเท่านั้น และบ่อยครั้งที่ผื่นบนหนังศีรษะเป็นอาการแสดงแรกของโรคสะเก็ดเงิน สะเก็ดเงินที่พบบนหนังศีรษะมีความรุนแรงแตกต่างกันไป ตั้งแต่ผื่นลอกเป็นขุยบาง ๆ ไปจนถึงผื่นหนาแดง มีขุยหนา

โรคกลากที่หนังศีรษะ

โรคกลากเป็นโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา โดยกลากที่เกิดขึ้นบนหนังศีรษะนั้นมักเกิดในกลุ่มผู้ป่วยเด็ก แต่อาจพบในวัยผู้ใหญ่ได้ อาการแสดงของโรคกลากที่หนังศีรษะค่อนข้างหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเชื้อที่เป็นสาเหตุและปฏิกิริยาของผู้ป่วยต่อเชื้อ อาจจำแนกเป็นชนิดที่ไม่มีการอักเสบของหนังศีรษะ อาการแสดงมักมีขุยบนหนังศีรษะและอาจพบเป็นหย่อมผมร่วง หรือผมหักบริเวณโคนผมติดหนังศีรษะ ชนิดที่มีการอักเสบของหนังศีรษะจะพบหย่อมผมร่วงร่วมกับตุ่มหนอง หรือลักษณะเป็นก้อนบวมเจ็บใต้ผิวหนัง

ผื่นแพ้สัมผัสที่หนังศีรษะ

ผื่นแพ้สัมผัสที่หนังศีรษะเป็นสาเหตุหนึ่งของภาวะหนังศีรษะคันเป็นขุย ภาวณนี้พบได้ไม่บ่อยเนื่องจากผิวหนังบริเวณหนังศีรษะ จะเกิดผื่นแพ้สัมผัสได้ยาก การวินิจฉัยผื่นแพ้สัมผัสที่หนังศีรษะนั้นอาศัยประวัติสัมผัสสารที่อาจก่อให้เกิดการแพ้ ตรวจร่างกายพบผื่นแดงลอกเป็นขุย ในรายที่เป็นมากอาจมีบวมหรือน้ำเหลืองร่วมด้วย โดยที่อาการคันจะเป็นอาการเด่นชัด โดยสารก่ออาการแพ้ที่พบเป็นสาเหตุของผื่นแพ้สัมผัสที่หนังศีรษะได้บ่อย ได้แก่ สีย้อมผม น้ำยาดัดผม น้ำหอม และสารกันเสีย เป็นต้น

การรักษาภาวะหนังศีรษะคันเป็นขุย

การรักษาภาวะหนังศีรษะคันเป็นขุย จะรักษาตามโรคที่เป็นสาเหตุเป็นหลัก เช่น รักษารังแค รักษาโรคผิวหนังอักเสบของต่อมไขมัน รักษาสะเก็ดเงินที่หนังศีรษะ รักษาโรคกลากที่หนังศีรษะ และรักษาผื่นแพ้สัมผัสที่หนังศีรษะ เป็นต้น อาจเลือกใช้แชมพู ยาแบบทา และยารับประทานเพื่อลดอาการคัน ช่วยควบคุมอาการอักเสบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของโรคด้วย